

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Subsidia

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

Cap. VI. De sacro aliquot dierum secessu.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55547](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55547)

CAPUT VI.

INCITAMENTA RITE VACANDI SACRO SECESSUI.

QUod farmenta sunt igni & pondera horologio, id piæ commentationes sunt animæ: ille nisi injectis identidem lignis nutriatur: hoc nisi revolutis quotidie rotulis axi pendulum reddatur, mox languens subsideat flamma, & iners quiescit index. Pari fato nisi conceptus ardor animi in sacro subin secessu prolixioribus cum DEO congressibus sollicitè instauratur, sensim emoriens frigescet spiritus, corruptæ naturæ vitio ad ima depressus. Hinc perfectioris vitæ affectus usu receptum, ac in Societate nostra etiam lege cautum est, ut quolibet semestri colligendæ menti triduum impendatur; ne haustus semel fervor detrimenti quid pateretur; aut si aliquod

quod est passus, ut mox iterum integraretur. Ad ejusmodi igitur collectionem rite instituendam, sequentia fervient incitamenta. I. Est summa ejus necessitas. II. Maxima ejus utilitas.

§. I.

Sacri secessus necessitas.

I.
*Summam
hanc esse,
probat
præsens
animæ
status.*

I. **S**UMMAM hanc esse probat præsens status animæ. nam constans illa rerum coelestium nausea, inveteratus orationis tepor, dissipatæ mentis continua effusio, præceps ille ac vitiosus consueta per diem opera obeundi modus, frequentes illæ ac periculosa nimium tentationes, nullus aut levis admodum peccati timor; hæc fat clarè testantur, nos proximè abesse à periculo labendi in gravia; cum excusso culpæ venialis horrore, toti cicures cum offensa DEI, in ipsis lethalis noxæ confiniis identidem lubrico pede versemur.

Præ-

Præterea tot rebelles animi motiones necdum domitæ, à quibus inepti reddimur exequendis, quæ DEUS de nobis conceperat, consiliis: tot pravi ac multa vetustate corroborati mores necdum correcti, qui nos ferreo pondere vitio mancipatos tenent: tot bona hæctenus omissa, ad quæ agenda vel tenebamur, vel impellebamur: tot mala etiam in terra Sanctorum, in ipso Religionis coelo, inter terrestres Angelos tam petulanter admissa: prudens denique ac animum justo metu excrucians dubium, an simus in statu gratiæ? an omnes partes injuncti muneris etiam gravioris momenti expleverimus? an illæ votorum ac regularum violationes non fuerint mortiferæ? an omnia semper & rite debito cum dolore ac proposito simus confessi? &c. &c. Hæc certè abunde probant, animam in majori, ac opinamur, non solum vocationis perdendæ, sed etiam salutis amittendæ periculo versari; adeoque summam esse necessitatem, saltem per sacrum ejusmodi tri-duum conscientiæ stimulis responden-

di, imminentemque ruinam prævia
morum correctione avertendi.

II.
*Obliga-
tionum
neglectio.*

II. Dein ex præscripto Instituti, cui
nomen dedimus, oporteret nos esse
viros profundæ submissionis, ferreæ
patientiæ, heroicæ obedientiæ, con-
tinuæ sui afflictationis, multæ & mag-
næ orationis; verbô: viva virtutis
ectypa, quæ solo sui aspectu peccati
horrorem & sanctitudinis amorem
cunctis inspirare deberent. Et pro
pudor! impatientes, superbi, contu-
maces, iracundi, pietatis expertes, de-
vota cuticulæ mancipia, appetituum
pila, amoris proprii ludibrium sumus;
quorum immodesti mores externis
scandalo, domesticis offendiculo, Or-
dini probo, Ecclesiæ dolori sunt.

Excellentia vocationis nostræ exigit
viros, qui sibi mortui, soli DEO &
proximis vivant: Illius augendo ho-
nori, horum quærendæ saluti, unicè
sine ullo ad se respectu intentos. Ve-
rùm edicite, quid hucusque pro DEO
egimus, tulimusque? an ullam letha-
lem

lem noxam impedivimus? an unam
 saltem animam orco ereptam cœlo in-
 feruimus? quàm sublimem perfectio-
 nis gradum conscendimus? Ah! vi-
 vit adhuc in nobis, vivit vetus ho-
 mo, & rationi dominans vivit.

O quoties gloria divina vano ho-
 nori aut humano respectui cedere de-
 buit! quoties salus animarum levi
 commodo aut sensuum oblectationi
 postposita fuit? Fortè omnino aliis
 occasio gravioris ruinæ fuimus. Heu!
 si mors inopinata adhuc hodie nos è
 vivis sublato Divinæ Nemesei judican-
 dos sisteret; quæ fors nostra foret?
 Vah! sola hæc cogitatio horrorem in-
 cutit. Et ausit Religiosus vel mo-
 mento vivere in eo statu, in quo nol-
 let mori? En! quàm necessarium sit
 prævio aliquo secessu animæ rationes
 inire.

III. Denique non solum ob voca-
 tionis excelsitatem deberemus esse san-
 cti, sed etiam virtute tot adjumento-
 rum & gratiarum tales esse possemus,

III.
 Gratia-
 rum fru-
 stratio.

& quidem facili impendio possemus. Sacra Synaxis ejus efficaciam remedium est, ut vel unica sufficiat ad magnum sanctimoniam gradum brevi tempore consequendum. Et nos, licet millies jam sacra dape refecti fuerimus, tamen navorum cœno immergi etiamnum hæremus.

Sacra exomologesis est excellens balneum, quo sordes abluantur: est cœleste balsamum, quo vulnera curentur: est potens antidotum, quo peccati virus pellatur. Et tamen post tam frequentes conscientiam expiationes, easdem semper labe & animæ plagas ad sacrum tribunal assueta formula deferimus; indeque digressi mox iterum patramus, quæ paulò ante vitare statuimus, non absque justo commissi sacrilegii metu.

Annua S. P. N. exercitia primæ classis adjumentum sunt obtinendæ per saltum sanctitatis. Et tamen hausti inde fructus præter rejectas quasdam chartas, conceptorum olim propositorum

torum nostræque ignaviæ testes, vix aliud vestigium restat.

Et sic futurorum improvidi, profectus incuriosi, obligationum nostrarum obliti, divinorum instinctuum negligentes, in limitibus noxæ lethalis menses & annos tepidi vivimus, nihil solliciti de æterna animæ in orbe altero sorte. Interim criticum illud gratiæ filum paulatim præscinditur, lumen coeleste semper magis obtunditur, divinæ motiones sensim subtrahuntur, Misericordiæ viscera indurantur, Justitiæ furor accenditur, mors minaci falce propinquat; verbô: fors hoc anno adhuc divino tribunali sistemur; ubi reddenda nobis erit ratio de tam constanti tot auxiliorum, talentorum, temporis & vocationis neglectu.

Ah! tunc, cùm Supremus Judex conscientiæ nostræ *librum* aperiet, & luce quadam meridiana clariori *illuminabit abscondita tenebrarum*, & *manifestabit consilia cordium*; (a) tunc, in-

X 3

quam,

(a) 1. Cor. 4. v. 5.

quam, illa principia & pseudo-religiosa axiomata, quibus modò nixi nosmetipsos fallimus, velut ignes fatui ad candelæ mortualis fulgorem evanescent. Tunc absterfo fallaci furore, in apricum protracta, apparebunt innumera peccata partim aliena partim occulta, de quibus nos modò nec suspicio angit, & quæ æternitatis radio illustrati pleno lumine distinguemus. Tunc cognoscemus fuisse lethalia, quæ modò amore proprio decepti inter venialia numeramus.

Quis ergo neget, summè necessarium esse, ut saltem per unum alterumve diem de componendis vitæ rationibus, de jaciendo solidæ virtutis fundamento ferri cogitemus? O Magne DEUS! victrici lumine offusas menti tenebras potens dispelle, ut agnito animæ periculo proximum lapsui pedem in tempore referamus, eoque fervore instituendo secessui nos impendamus, quo illi vacasse sub mortem optabimus.

§. II.

Sacri secessus utilitas.

I. **N**Ullum est dubium, quin nobis
 sacram spiritus collectionem
 bene obituris conferendæ sint innu-
 meræ & primi ordinis gratiæ, publi-
 mes æternarum veritatum cognitiones,
 divinæ circa nos voluntatis agnitiones,
 coelestes instinctus & illustrationes,
 efficaces impulsus ad bonum ac victri-
 ces animi motiones; quæ omnia ne-
 gabuntur eam neglecturis, vel tepidè
 peracturis, cum irreparabili jactura in-
 gentium meritorum in hac vita & gra-
 duum gloriæ in altera.

I.
 Maxi-
 mam hanc
 esse de-
 monstrant
 plurimæ
 per eam
 gratia
 tum nobis,

Si diducto nonnihil velo, Supre-
 mæ Illius Mentis decreta furtivo obtu-
 tu inspicere daretur, fors cerneremus
 longam auxiliorum feriem aureæ in-
 star catenæ à brevi ejusmodi solitudi-
 ne felici nexu dependere; & qua fru-
 strabimur, si eam omiserimus, vel ei
 solùm obiter nos impenderimus. Fors
 conspiceremus arduum aliquem virtu-

tis gradum, aut quandam singularem gratiam tali triduo annexam; & quam, hac occasione neglecta, haud amplius obtinebimus.

Si ejusmodi sacro secessui rite vacaturis promitteretur illustre quoddam officium, aut dives honorarium, vel aliud quodpiam superbiæ aut amoris proprio blandiens oblectamentum; si illo, quem Numen tunc exigit, fervore molestum quendam morbum aut gravem infamiam depellere possemus, ô! quo ardore hos dies negotiorum maximo consecrarem?

Et en! DEUS spondet immensa, sempiterna, & dona infinitè pretiosiora; fugare licebit lethalem illum mentis languorem, vitare ingentem illum sub finem mundi subeundum pudorem. Quàm probrosum ergo foret, si solùm in his etiam religiosa torperent corda, quæ ad terrena tam viva sunt & prompta?

O Religiose! plures mundani homines, si illis potens hoc remedium
con-

concederetur, ad excelsum perfectionis apicem eluctarentur; plurimi tuorum fociorum talis tridui tempore magnis é coelo favoribus ditabuntur. Quid ergo respondebis Divino Judici? quid his ipsis, olim in iudicio te accusaturis, & hujus adjumenti abusum exprobraturis?

Cave, ne si instar illius ficulneæ (b) tua sterilitate coelestis Patrisfamilias operam iteratò ludas, tandem vindici dextra exscindaris. Pluribus id jam evenisse fasti testantur. Tu aliis haud melior. Proin time; nam DEUS impunè non lacescitur; Illius enim Justitiam irritat, qui Misericordiam spernit; & ultrices tenebras provocat, Illius qui lumina respuit.

O Domine! es *terribilis in consiliis super filios hominum.* (c) Hinc jure vereor, ne talis secessus sit etiam mihi *positus in ruinam.* (d) Id ne fiat, Te adjuvante, seriò illi vacabo; à judi-
 X s ciis

(b) Luc. 13, v. 8. (c) Psal. 65, v. 5. (d) Luc. 2, v. 34.

*ciis enim tuis timui; (e) qui autem
timet, nihil negligit. (f)*

II. Forsitan à tali animi collectione
Tum aliis rite peracta, dependet vocatio tua ad
obtinenda. opus aliquod valde excellens, pro gloria DEI patrandum. Fortè correctio quorundam peccatorum non aliter acquirenda. Fors singularis quædam unctio, quam coelum tuis verbis in sacro tribunali & suggestu dabit, aliàs neganda. Sicut enim DEUS certis quibusdam remediis, temporibus, locis; ita non rarò certis etiam personis aliorum salutem adorando consilio alligare consuevit, non per alios quàm per hos speciatim homines operandam.

Sic Divina Providentia conversionem Japonum affixisse videtur personæ Xaverii, forsitan per nullum alium quàm per illum effectui dandam; ei-que affixisse ob illam sanctitudinem, cujus is fundamentum posuit in illis, quæ ipsum Ignatius excoluit, exercitiis;

(e) Psal. 118. v. 120.

(f) Ecclæ, 7. v. 19.

tiis; & quæ si oscitantiùs obivisset, nunc credibiliùs Japoniæ Apostolus non audiret. Certè plurimas efficaces gratias coelum non paucis auditorum concessisse legimus ob sanctimoniam concionatorum, e. g. SS. Vincentii Ferrerii, Antonii de Padua, Francisci Regis aliorumque plurium, non conferendas, si hi paucioribus virtutum radiis luxissent.

Si enim multorum infantium sempiterna felicitas parentum suorum probitati annexa est ita, ut illi ob solam non rarò horum culpam sacri fontis beneficio priventur; (g) cur verosimile non sit, à quarundam personarum perfectione aliorum quoque beatitudinem tacito subinde nexu dependere?

Porro vix dubium esse potest, quin summus rerum Moderator, consideratis tuis tot insignibus talentis, vocationis

(g) S. Prosper lib. 2. de vocatione gent. c. 23. ubi sic: *qua gratia si bene eorum parvulorum uterentur parentes, etiam ipsi per eosdem juvarentur.*

tionis excelſitate, remediorum copia & efficacitate æternam plurium felicitatem tuæ ſanctitati alligârit, qui non aliter niſi per te aſtris inferentur. Forſitan brevis ejuſmodi ſeceſſus eſt criticum illud tempus, quo (niſi obſiſteris) tibi is neceſſarias ad id gratias conferre decrevit.

Quàm ſevera igitur ratio tibi reddenda foret, ſi ob pravos mores, per talem ſolitudinem non correctos, ineptum te redderes, quo DEUS cum tempore tanquam instrumento utatur ad procurandam aliorum ſalutem. Quàm infelix eſſes, ſi ob continuatum etiam ejuſmodi triduo languorem, zelotypum Numen, te abjecto, alium eligeret, quo deinceps tui locô, in reducendis peccatoribus, miniſtro & adjutore gloriatur. Si ob appetitum non domitum, ob ſuperbiam non reſſam, ob commodorum ſtudium non frenatum; ſi ob reſpectum humanum, vanam gloriolam, carnis illecebras, ſenſuum oblectamenta ſalvandæ aliàs per te animæ, ſempiternis ignibus manciparentur.

Quàm

Quàm gravem vindictam de te essent expetituræ hæ ipsæ animæ tuo vicio perditæ : sanguis Christi in eisdem tua ignavia frustratus : custodes Angeli, quorum clientes, tuo tepore coelo exclusi, tartareis in flammis æternùm gement. Enimvero si hæc te ad sectandam seriò virtutem, & quidem nunc statim per instituendam collectionem, sectandam non movent, indignus es, quem ille Ordo sinu foveat, qui pro fine præcipuo alienam quoque salutem sibi præfixam habet.

O cordium fortis zelotes DEUS!
 (h) en! victas do manus. Fixum est paucorum dierum impendio redimere tot perditos miserè annos. Morem gerens Isaïæ monitis, *intrabo in cubiculum meum: claudam ostium meum super me: abscondar modicum ad momentum*, (i) ut ibi concepto ardore liquefiat propriæ mentis gelu, ne fors alii ob illud cogantur *habitare cum ardoribus sempiternis*. (l) Væ enim mihi!

(h) Exod. 20. v. 5.

(i) Isa. 26. v. 20.

(l) Isa. 33. v. 14.

hi! si per meum languorem, quem tali triduo expellere potuissem, aliorum ruinæ occasio forem. O Domine! quàm timendum mihi esset, ne justus ultor repetas *animam pro anima*, (m) & disperditum in aliis Christi *sanguinem de manu mea requiras*. (n)

III.
Nec non
ingens o-
lim solati-
um inde
haurien-
dum.

III. Ejusmodi sacro secessui bene vacasse summo olim solatio erit; magno etenim metu aliàs subeundo nos liberabimus. Nam, *cui multum datum est, multum quæretur ab eo*: & *cui commendaverunt multum, plus petent ab eo*. (o) Pro mensura auxiliorum crescit etiam rigor reddendæ rationis. Cui data fuerant quinque talenta, iisdem lucrari debuit alia quinque; minùs si egisset, *servus piger audiisset*. (p)

Nova ejusmodi per triduum solitudo nova est gratia; veritates per ejus decursum proponendæ nova sunt talenta. Væ ergo nobis, si illa uti, cum his negotiari neglexerimus; mag-
nam

(m) Exod. 21. v. 23. (n) Ezech. 3. v. 18.
(o) Luc. 12. v. 48. (p) Matth. 25. v. 26.

nam id morituris moestitiam afferet; contrà verò quanto mentem gaudio perfundet felix recordatio illius fervoris, quo illi nos impenderimus!

O si aureum ejusmodi triduum concederetur his vel illis N. N. olim notis, qui nunc in purgantibus flammis ardent, & fors ob has ipsas collectiones quondam tepidiùs à se peccatas ardent; quo ardore eam essent obituri! quantopere nunc dolent, se hoc *tempus acceptabile* (q) negligentius coluisse!

Hos *dies salutis* (q) oscitantius transgisse, etiam nos aliquando & fors opinione citius in lustrico carcere deplorabimus. Ergo poena dignissimi sumus, nî nunc faciamus, quod tunc neglexisse tantopere lamentabimur. Fortè enim *securis jam ad radicem posita est*; (r) fors ultima hæc animi collectio est; cùm plurimos jam præmatura falce post hyemalem aut æstivam ejusmodi solitudinem mors sustulerit, qui-

(q) 2. Cor. 6. v. 2. (r) Luc. 3. v. 9.

quibus corporis vires canam senectutem promiserant. Ergo si sapimus, id nunc providi agamus, quod tunc omisisse dolori, egisse solatio erit.

O Domine, ne permittas, ut illud ipsum remedium, quod tot aliis jam fuit, & etiamnam erit adjumentum magnæ perfectionis, mihi sit occasio majoris derelictionis; indeque sugam mortem, unde alii vitam. Da, ut tandem tibi *vivam paululum*, qui hactenus *seculo vixi totum*; ut dem *animæ* pauculos saltem *dies*, qui hucusque fovendo *corpori* menses & annos prodegi. (s) Ah! fors *tempus non erit amplius*, (t) *præsentes si gratiæ horas salutis prodigus neglexero.*

Fixum proin est, unico & summi momenti negotio tota mentis contentione per triduum vacare, ac non nisi *dies antiquos annosque æternos mente revolvere*; (u) ad omnia, quæcunque te velle cognovero, exequenda paratus.

(s) Petr. Chrysol. serm. 12. (t) Apoc. 10. v. 7. (u) Psal. 76. v. 6.

tus. Itaque *vias tuas demonstra mihi, & semitas tuas edoce me.* (x) Notam fac mihi voluntatem tuam, *ut sciam, quid desit mihi;* (y) quodque dederis velle, da & perficere.

§. III.

Documenta ejusmodi collectionem sperato cum fructu transigendi.

POSTquam generosum firmumque decretum concepimus, solitariae pietati dies aliquot consecrandi, quos corrigendis moribus sedulo impendamus; omnesque eo tempore animi vires intendendi, ut divinae gratiae pro virili respondeamus, duo declaranda supersunt, 1. quando, 2. quomodo ejusmodi spiritus collectio sit instituenda.

I. Ad tempus quod attinet huic negotio dedicandum, illius cumprimis ^{I. Quando sit instituenda?} ratio habenda erit, quo nos singulartiter impelli, & ad sacram ejusmodi

Pars II.

Y

foli-

(x) Psal. 24. v. 4. (y) Psal. 38. v. 5.

solitudinem divinitus instigari senserimus, nobisque illa sacrae Paginae verba intus inclamari perceperimus: *surge columba mea, & veni ad foramina petrae, ad cavernam maceriae: (a) veni seorsum ad desertum locum, & requiesce pusillum. (b)* Tunc enim sine mora invitanti DEO eadem, qua Samuel, promptitudine respondendum erit: *ecce ego! quia vocasti me: (c) deduc me in via aeterna: (d) sequar te, quocunque ieris. (e)*

Indicium enim minimè dubium id est, Supremum Numen per tales instinctus piamque eremum singulare quid intendere, & magnas in ea gratias præter ordinem nobis destinare, quas negligere plena periculi alea sit. Huic divino impulsui annumerari etiam potest vox Superioris, ejusmodi secessum vel communi regula vel peculiari præcepto imperantis: nec non conscientiae Arbitri eundem speciatim suadentis.

2. Aptis-

(a) Cant. 2. v. 14.
(c) 1. Reg. 3. v. 9.
(e) Matth. 8. v. 19.

(b) Marc. 6. v. 31.
(d) Psal. 138. v. 24.

2. Aptissimum quoque eidem vacandi tempus erit illud, quo vel aliud vitæ genus auspicamur, vel de eodem eligendo deliberamus, vel graviori nos muneri accingimus, aut dubii hæremus, quid in certis quibusdam altioris momenti negotiis sit concludendum. Si enim unquam aliàs, profectò tunc indigemus consilio & æquitate, prudentia & fortitudine.

Ubi autem hæc certiùs inveniemus, quàm extra mundi tumultum apud eum, qui de seipso dicit: *meum est consilium & æquitas, mea est prudentia & fortitudo.* (f) Ab hoc enim nobis in sacra solitudine communicabitur *consilium & prudentia* pro decernendis rebus: *æquitas & fortitudo* pro iisdem exequendis. Ad illum ergo tunc locum nos prompti conferamus, ubi *Sapientia habitat in consilio:* (g) & ubi *induemur virtute ex alto.* (h)

3. Quando nos major aliqua adversitas premit, aut vexatio urget,
Y 2
vel

(f) Prov. 8. v. 14.

(g) Prov. 8. v. 12.

(h) Luc. 24. v. 49.

vel calamitas cruciat, aut necessitas angit; tunc laudata hæc occupatio vel maximè locum habet. Nam in religioso ejusmodi deserto reperitur apta his plagis panacea, quæ in foro apud amicos, inter dissipationes, per querimonias minimè reperitur. Id se expertum esse, ipse regius Vates fatetur his verbis: *contristatus sum in exercitatione mea: (en! siccitatem mentis) & conturbatus à voce inimici, & à tribulatione peccatoris: (en! persequentis malitiam hostis) timor & tremor venerunt super me, & contexerunt me tenebra. (en! angustias cordis) Quis magnas has fuisse miseras neget?*

Verùm tot malis quid remedii adhibuit sanctus Rex? Id ipse mox declarat, sic fari pergens: *& dixi: quis dabit mihi pennas sicut columbæ? & volabo, & requiescam. Ecce! elongavi fugiens, & mansi in solitudine. (i) En! ad solitudinem confugit, in eam se abdidit, hæc illi in hac tempestate pharos, portus, & anchora fuit. Hic inve-*

(i) Psal. 54. v. 2. & seq.

invenit turbis quietem, angoribus levamen, curis solatium, tenebris lucem, cunctis denique animi morbis medelam & opem. Iisdem ergo effectibus beari qui cupit, eodem utatur adjumento, oportet.

4. Denique quando gelidus tepor lethali frigore mentem glaciatur: quando anima, extra seipsam effusa, per res creatas dissipata, proprii cordis exilium patitur: quando confessio languet, synaxis tepet, oratio friget, & coelestium nausea vitæ spiritualis tædium generat: quando turpibus ideis phantasia, vanis cogitationibus intellectus, pravis motionibus voluntas, totus homo periculosis tentationibus infestatur; tunc enimvero ah! tunc tempus est, & quidem urgentissimum tempus est, per sacrum ejusmodi secessum huic malorum torrenti aptum obicem ponendi. Tunc certè omni in mora periculum, in quavis dilatione timendum exitium est. Tunc *si vocem Domini audieritis*, per salutem vos vestram obtestor, nolite, ah!

nolite obdurare corda vestra. (l) Secus, etiam vos aliquando audire cogemini triste illud : *vocavi, & renuistis : ego quoque in interitu vestro ridebo.* (m) Hoc igitur fulmine ne feriamur, confugiamus sub umbram alarum illius *aquila magna, volantis in desertum.* (n) Hæc de tempore, quo in sacram ejusmodi eremum nobis concedendum sit, dicta sufficiant.

II.
*Quomodo
sit transi-
genda.*

II. Quomodo autem talis animi collectio transigenda sit, ut optatum exinde fructum decerpamus, sequentia documenta docebunt. I. Abstineatur ab omnibus aliis occupationibus, quantum fieri poterit; ita ut nil scribatur, legatur, nec aliud quid fiat, quod non conducat ad finem hujus sacri secessûs.

2. Actiones quotidianæ peragantur majori cum accuratione & mentis fervore secundum eam, quam quisque sibi delegit, methodum.

3. Soli-

(l) Psal. 49. v. 8. (m) Prov. I. v. 24. & 26.
(n) Apoc. 12, v. 14.

3. Sollicitè servetur solitudo externa per silentium & custodiam fenestrum; nec non interna per attentionem animi collectionem, & ferventiores aspirationes ad DEUM.

4. Proposita scriptò annotentur, eaquæ non sint vaga, sed singularia, determinatis adjunctis loci, temporis aliisque remediis.

5. Augeantur consuetæ corporis castigationes. Materia verò examinis peculiaris tali triduo sit exacta observatio functionum præscriptarum, ordinis diurni & silentii.

6. Confessio semestralis peragenda est non solum ex consuetudine, & quia sic moris est; sed eo spiritu, quo S. P. N. eam peragi vult; eoquæ fructu, quem is per eam intendit, qui triplex est. Inprimis ut, consideratis quasi in cumulo peccatis nostris, dispiciamus, an hucusque in virtute defecerimus, vel profecerimus? Dein ut intensiorem inde dolorem concipia-

piamus, ac peccati horrorem augeamus. Denique ut inde veniamus in notitiam affectionis animo dominantis, uti & illius vitii, quod fons est reliquorum defectuum.

7. Hanc spiritûs renovationem auspiciemur cum firma persuasione, nos illa, non obstantibus sacris octo dierum exercitiis brevi abhinc tempore vel peractis, vel denuo peragendis, summopere indigere: item cum animo liberali & parato ad omnia agenda, quæcunque DEUM à nobis velle intellexerimus: Supremo Numini nihil negando, nil excipiendo; sed omne cor nostrum totum, quantum est, eidem sine ulla divisione aut partitione offerendo.

8. Relegi etiam poterunt proposita tum in exercitiis, tum in aliis collectionibus facta, examinando, num ea fuerint effectui data? quid DEUS à nobis fieri, quid vitari per frequentiores instinctus singulariter cupiat? quid potissimum profectui in spiritu obftet?

obstet? Has observationes magna cum accuratione executioni mandasse, colligendo inde fructui maximo adjumento erit.

Cæterum pro gemino ejusmodi triduo præsens tractatus abundantem materiam suppeditat; ut ex præmisso hunc in finem duplici indice patet. Cui verò non vacat tres omnino dies tam salubri negotio impendere, is saltem unum eidem consecret; vel si etiam hoc alicui nimium videatur, is saltem singulis mensibus unam vel alteram horulam tanti momenti & quæstus occupationi tribuere ne gravetur. Puncta tum pro meditatione & lectione, tum pro consideratione & examine statûs ex hac ipsa lucubratione secundum memorati elenchi ordinem seligere poterit.

Postquam igitur intelleximus tempus & modum, *quando & quomodo* spiritali huic secessui vacandum sit, id unum superest, ut ejus *necessitate & utilitate* permoti, eidem etiam vacem

Y 5 mus,

mus, memores effati S. Bernardi (o) ejusmodi sacram solitudinem sequentibus verbis extollentis; *hac enim*, inquit, *mentem purificat, regit affectus, dirigit actus, corrigit excessus, componit mores, vitam honestat, & ordinat.* *Hac est, quæ agenda præordinat, acta recogitat, ut nihil in mente resideat aut incorrectum, aut correctione egens.* Et huic tam pio tamque necessario, ac utili negotio aliquot vitæ momenta locare nobis tam difficile accidat? nobis, inquam, qui tot horas & dies vanis occupationibus, inanibus fabulis, somno, lusu & otio prodigè perdimus.

Præcipuè postquam Optimus Maximus Pontifex Benedictus XIV. nuper plenam pœnarum veniam summa potestate & clementia non solum per decem vel quinque dies exercitiis S. Ignatii vacaturis, sed etiam per integrum solummodo diem exercitio, quod dicitur, præparationis ad mortem

tem se impensuris, liberalissimè concessit per speciale decretum, in forma Brevis Anno Salutis 1753. editum. Certè insignis hæc, quam Sanctissimus æquè ac Doctissimus hic Pontifex de emolumentis hujus sacrae exercitationis mente fovet, opinio hætenus dictis ingens pondus addit; cùm luculenter demonstret, illam acquirendæ virtutis solidæ excellens prorsus adjumentum esse.

CON-

CONCLUSIO SECUNDÆ PARTIS,

Ubi ostenditur, eandem viam illuminativam respondere.

Cum primam huius operis partem viæ purgativæ (ut vocant) permeandæ impenderimus, promovendus secunda ejus parte fuerat gradus ad eam, quam Ascetæ illuminativam appellant, quæ ideo hoc nomine ab aliis distinguitur; quia anima per eam gradiendo omnigenis virtutum radiis illuminatur. Sicut enim in *purgativa* à peccato tanquam *termino à quo* (quæ scholastica phrasis est) fugitivi recedimus; sic in *illuminativa* per varios pietatis actus tanquam *terminum per quem* tamdiu progredimur; donec tandem per viam *unitivam* ad DEUM veluti *terminum ad quem* perveniamus, eidem perfecta charitate uniendi.

Cæterum sicuti primæ viæ scopus
est animæ purgatio, suiipsius cogni-
tione,

tionē, peccatorum detestationē, & cupiditatum castigationē acquirenda; ita quoque finis secundæ hujus semitæ est virtutum solidarum præcipuè moralium felix possessio, sequentibus subsidiis obtinenda, nempe 1. convenienti earum notitia ac sublimi æstimatione, 2. crebra earundem & fervida postulatione, 3. assidua illarum per actus tum internos tum externos exercitatione.

Jam verò per attentam & ardentem quotidie meditationem & sacrum subin secessum, quæ duo capite 2. & 6. inculcavimus, digna de illis ideâ cumprimis imbuimur. Per fervorem in frequentanda Synaxi, ad quem capite 4. incitabamur, necessarias hunc in finem gratias exoramus. Denique accuratio in perficiendis operibus quotidianis, præcipuè si mentis collectio & usus examinis particularis (quæ capitis 1. 3. & 5. materia erant) fororiam junxerint operam, ad earundem exercitium ingens conferent adjumentum. Ut proin etiam altera hæc

Pars

Pars *Via Illuminativa* quàm optimè respondeat; utpote quæ Lectori præcipua suppeditat remedia, genuinam probitatem rite æstimandi, ardentè postulandi, & assiduè exercendi. Sic-que demum eam in gradu etiam perfectò acquirendi, qui ultimus hujus semitæ scopus est.

Quicumque ergo allatis sex ADJUMENTIS constanter usus fuerit, is per congruentem viæ illuminativæ conatum brevi tempore aptum se reddet, ad intimam conjunctionem cum DEO per solidam virtutem obtinendam, cujus perficiendæ INCITAMENTA viæ unitivæ convenientia, Partis tertiæ argumentum erunt.

FINIS

SECUNDÆ PARTIS.

